

Skadesforsikringselskaber

Markedsudvikling 2020

Indholdsfortegnelse

1. Sammenfatning	3
2. Hovedtendenser i forsikringsselskabernes årsregnskaber	3
3. Væsentlige træk i markedsudviklingen 2020	8
4. Observationer fra årets inspektioner	8
Governance	8
Outsourcing	9
Hensættelser	9
Investeringsområdet	9
Solvensopgørelsen	9

Markedsudviklingen i 2020 for skadesforsikringselskaber

1. Sammenfatning

De direkte tegnende skadesforsikringselskaber leverede i 2020 et resultat før skat på 10,4 mia. kr., hvilket var 0,9 mia. kr. lavere end året før. Tilbagegangen dækker over en forbedring af det forsikringstekniske resultat på 1,3 mia. kr. og en nedgang i investeringsresultaterne på 2,2 mia. kr. Skadesforsikringselskaberne præsterede dermed en egenkapitalforrentning før skat på 19,1 pct. mod 21,6 pct. i 2019.

COVID-19 satte også sit præg på udviklingen i skadesforsikringselskaberne. Særligt påvirkede udviklingen på de finansielle markeder selskaberne. Visse selskaber med stor eksponering i bl.a. rejseforsikringer og lønforsikringer blev hårdt ramt på forsikringsforretningen, men den største påvirkning på forsikringselskaberne skete som konsekvens af nedlukningerne. Mange af selskaberne beretter, at nedlukningerne havde positiv effekt på skadeomkostningerne, men særligt nedlukningen i forårmånederne gjorde det vanskeligt at opnå den ønskede præmie-vækst. Selskaberne beretter desuden om stor tilfredshed med deres evne til at tilpasse deres operationelle procedurer under nedlukningerne.

I november 2020 annoncerede Tryg A/S og canadiske Intact Financial Corporation, at de havde afgivet bud på RSA Group, som ejer Codan A/S. En overtagelse vil indebære en opsplitning af Codan Forsikrings skandinaviske aktiviteter. Der er i 2021 indgået aftale med Alm. Brand A/S om køb af Codan Forsikrings danske portefølje.

Finanstilsynet gennemførte i løbet af 2020 to inspektioner med bredt fokus og en inspektion med fokus på ledelsessystemet. Hovedparten af tilsynsreaktionerne blev givet indenfor ledelses- og kontrolsystemet, outsourcing, investeringsområdet, solvensopgørelserne og hen-sættelserne.

Markedsudviklingsartiklen medtager kun de selskaber, som Finanstilsynet har under tilsyn. Det vil sige, at filialer af udenlandske selskaber ikke er medtaget. Derudover medtages ikke skadesforsikringselskaber, hvor den indirekte andel af forsikringerne (genforsikring) overstiger 50 pct. Det skyldes, at dette primært er captive-genforsikringselskaber, som kun genforsikrer et moderselskabs forsikringer.

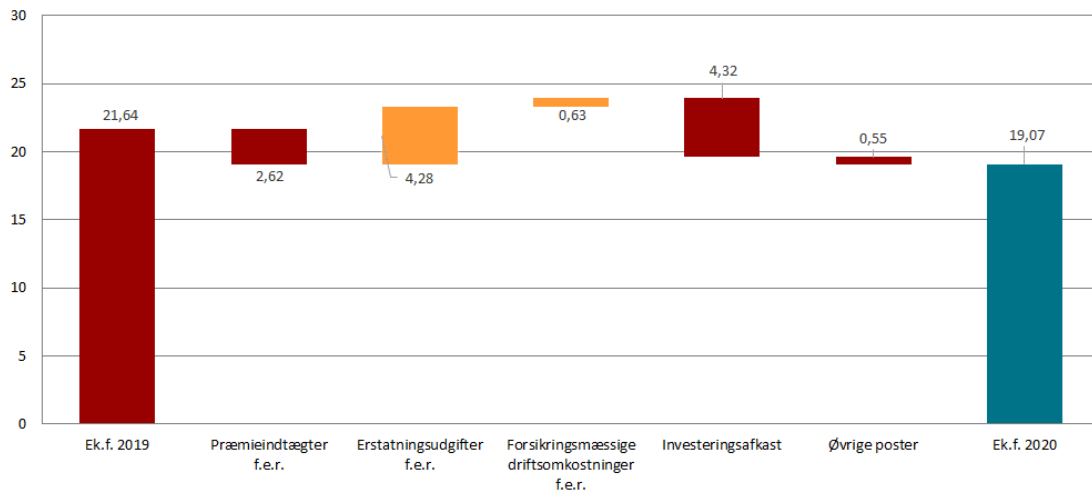
2. Hovedtendenser i forsikringselskabernes årsregnskaber

Skadesforsikringselskaberne havde i 2020 en tilbagegang på 0,9 mia. kr. i det samlede resultat fra 11,3 mia. kr. til 10,4 mia. kr. På trods af tilbagegangen bidrog forsikringsforretningen med en vækst i indtjeningen på 1,3 mia. kr. Bruttopræmieindtægten steg med 1,0 mia. kr., erstatningsudgifterne var 0,5 mia. kr. lavere, og de forsikringsmæssige driftsomkostninger var 0,2 mia. kr. højere.

Investeringsaktiviteterne gav selskaberne et resultat på 1,5 mia. kr., hvilket er 2,2 mia. kr. lavere end i 2019.

Figur 1 viser ændringen i egenkapitalforretningen på hovedposterne fra 2019 til 2020. Her fremgår det tydeligt, at erstatningsudgifterne bidrog væsentligt til at holde egenkapitalforrentningen oppe. Det lavere investeringsafkast opvejer dog det positive bidrag fra erstatningerne.

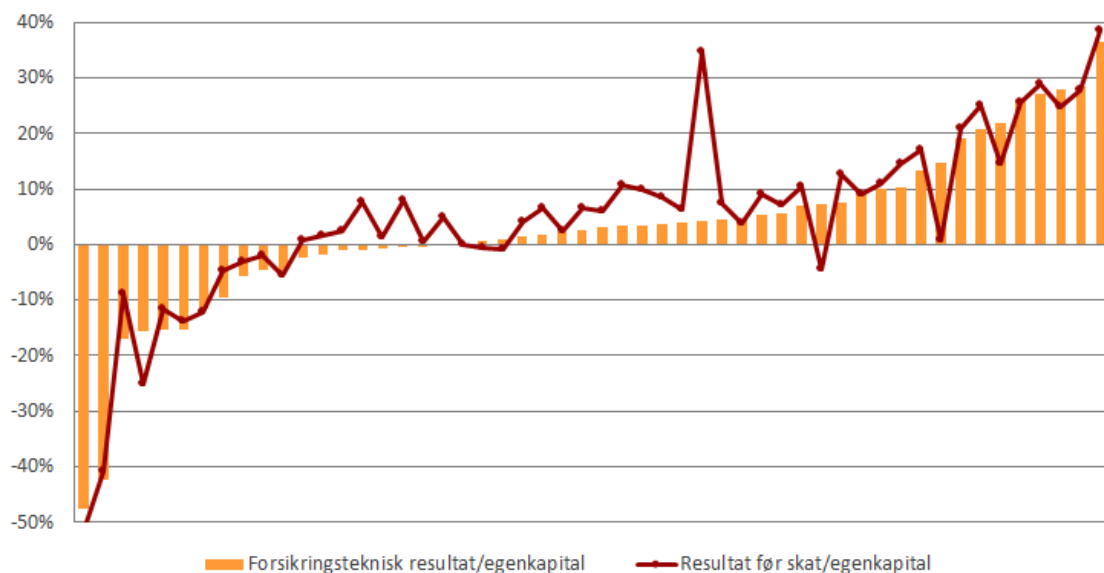
Figur 1: Investeringsresultatet påvirkede egenkapitalforrentningen negativt i 2020

Noter: Egne beregninger baseret på selskabernes indberetninger. Øvrige poster dækker regnskabsposterne "Bonus og præmierabatter" og "Andre indtægter".

Også i 2020 var der betydelige forskelle i selskabernes indtjening og egenkapitalforrentning. Næsten en tredjedel af selskaberne havde underskud på forsikringsdriften. Som det fremgår af figur 2, var der i 2020 en relativt tæt sammenhæng mellem det forsikringstekniske resultat og selskabernes resultat før skat. Enkelte selskaber afviger dog betydeligt fra dette mønster.

Figur 2: Stor variation i selskabernes lønsomhed

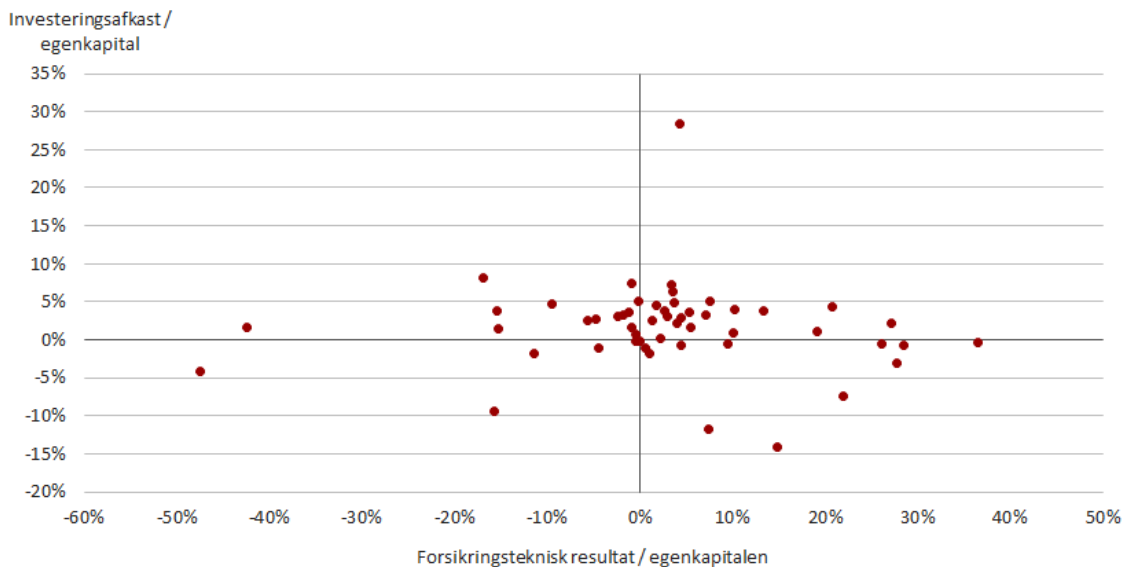
Noter: Egne beregninger baseret på selskabernes indberetninger.

Nogle af de mindre, gensidige selskaber har en bevidst strategi om at operere med et relativt beskedent resultat af forsikringsdriften for at tilgodese kunderne, der samtidig er ejerne. De fleste af disse selskaber har dog en betydelig finansiel styrke, da de ofte har bygget formuer op over en lang årrække. Finanstilsynet har fortsat fokus på holdbarheden af forretningsmodellen i de mindre, gensidige selskaber, som ikke har stor finansiel styrke.

I 2020 kunne investeringsaktiviteterne i syv selskaber opveje underskuddene på forsikringsdriften. Fem af de syv selskaber er gensidige.

36 ud af de 52 medregnede selskaber havde positive investeringsresultater, jf. figur 3. På trods af stor volatilitet bidrog aktiemarkedet positivt til indtjeningen. Den stigende rente i 2020 har givet højere renteindtægter, men negative kursreguleringer.

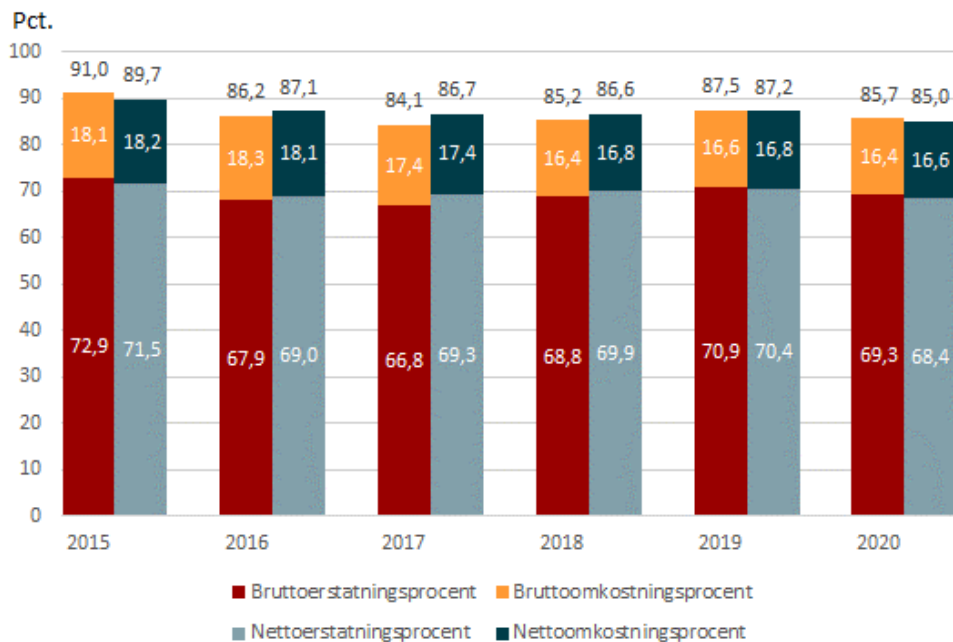
Figur 3: Fem selskaber realiserede både negativt forsikringsteknisk resultat og negativt investeringsresultat i 2020

Noter: Egne beregninger baseret på selskabernes indberetninger.

Erstatningsudgifterne faldt med 0,5 mia. kr. til 44,1 mia. kr., og de forsikringsmæssige driftsomkostninger steg med 0,1 mia. kr. til 10,7 mia. kr. Det forsikringstekniske resultat på 8,8 mia. kr. var 1,3 mia. kr. højere end i 2019.

Figur 4: Combined ratio er faldet i 2020

Note: Egne beregninger baseret på selskabernes indberetninger.

Stigningen i præmierne og de faldende erstatninger bidrog til en faldende combined ratio. Præmiestigningen opvejede desuden stigningen i omkostninger i 2020, hvorved combined ratio (netto) faldt med 2,2 procentpoint i forhold til 2019, jf. figur 4¹.

Også hvad angår omkostningsprocenten var der store forskelle på selskaberne. De største selskaber var i gennemsnit stadig de mest omkostningseffektive. Den laveste omkostningsprocent var på 3,4. I den anden ende lå en række mindre selskaber med omkostningsprocenter på op til 35. Langt hovedparten af selskaberne havde en omkostningsprocent på mellem 16 og 22.

I figur 5 ses, at erstatningsprocenterne faldt på alle forsikringsområder i forhold til 2019. Faldet på sundhedsforsikringer var særligt markant, hvilket formentlig skyldes opbremsningen i samfundet på grund af COVID-19. Erstatningsprocenten for indkomstsikring steg kun marginalt. Det kunne tyde på, at statens kompensationsordninger i forbindelse med COVID-19 har haft en stor effekt.

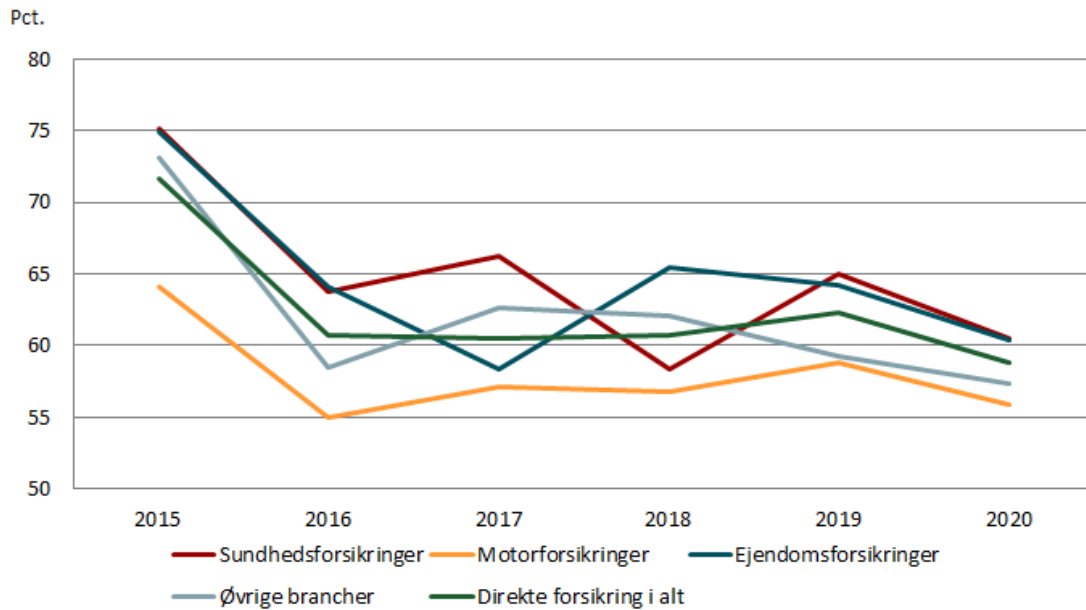
Erstatningsprocenten på motorkasko faldt også markant til 52,7 fra 59,3 i 2019. Her har trenden de seneste år ellers været opadgående, da de gennemsnitlige skadeomkostninger til SUV- og el-biler presser procenten opad. Den primære årsag til faldet var en faldende skadefrekvens.

Skadeomfanget har, ligesom forsikringsaktiviteten, hængt tæt sammen med de skiftende grader af nedlukning hen over året 2020. Under nedlukningerne var der et mærkbart fald i indbrudsskader, motorskader og skader på rejseforsikringerne. Der var et meget lille antal skader på driftstabsforsikringer, da driftstab forårsaget af pandemier normalt ikke er omfattet

¹ Forskellen på brutto og netto er virkningen af genforsikring.

af dækningen. Mange selskaber rapporterede desuden om vejrligs- og storskadeomkostninger under det forventede.

Figur 5: COVID-19 trak nettoerstatningsprocenterne ned

Note: Egne beregninger baseret på selskabernes indberetninger.

I tabel 1 nedenfor vises udviklingen i erstatningsprocenterne for de enkelte forsikringstyper.

Tabel 1: Erstatningsprocenter pr. branche

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Mio. kr. og pct.</i>						
	<i>Erstatningsprocent</i>					
Udgifter til lægebehandling	80,0	86,7	86,0	85,5	113,7	81,4
Indkomstsikring	81,4	63,1	58,6	52,5	50,5	52,9
Arbejdsskadeforsikring	49,0	28,5	55,6	31,3	47,4	50,6
Sundhedsforsikring i alt	75,1	63,8	66,2	58,4	65,0	60,5
Motor, ansvarsforsikring	65,9	50,6	57,5	53,4	57,7	64,6
Motor, kaskoforsikring	63,2	57,2	56,8	58,4	59,3	52,7
Motorforsikring i alt	64,1	55,0	57,1	56,7	58,8	55,9
Brand og andre skader på ejendom	75,0	64,1	58,3	65,5	64,2	60,4
Ejendomsforsikringer i alt	75,0	64,1	58,3	65,5	64,2	60,4
Sø-, lufts- og transportforsikring	71,8	54,7	56,6	59,4	50,0	43,6
Almindelig ansvarsforsikring	73,4	45,3	58,6	56,6	52,3	55,7
Kredit og kautionsforsikring	8,3	38,0	40,6	47,2	17,3	71,5
Retshjælpsforsikring	11,5	43,8	40,5	96,1	56,2	65,3
Assistance	91,6	79,5	68,5	67,7	68,6	49,6
Diverse finansielle forsikringer	-	-	-	-	-	-
Øvrige i alt	73,1	58,4	62,6	62,0	59,2	57,4
I alt direkte forsikring	71,6	60,8	60,4	60,7	62,3	58,8

Særligt bemærkelsesværdig var den store stigning i erstatningsprocenten på kredit- og kautionsforsikring; en branche, som ellers har været kendetegnet ved en lav erstatningsprocent. Årsagen til stigningen skal med stor sandsynlighed også findes i COVID-19-krisen.

3. Væsentlige træk i markedsudviklingen 2020

COVID-19 satte et tydeligt aftryk på skadesforsikringselskaberne i 2020. Pandemien påvirkede selskabernes resultater på flere områder. Den påvirkede desuden vilkårene for selskabernes salgsaktiviteter. Flere selskaber rapporterede en stor nedgang i aktiviteterne i forårs månederne under den første nedlukning, og at det var vanskeligt at komme i dialog med kunderne. Det betød bl.a. en nedgang i kundevandringen mellem selskaberne.

Et gennemgående træk ved selskaberne var desuden, at de var i stand til at omstille sig til de vilkår, nedlukningen førte med sig.

Tryg A/S og canadiske Intact Financial Corporation meddelte i november 2020, at de havde afgivet bud på RSA Group, som ejer Codan A/S. Køberkonsortiets plan er, at Tryg A/S skal overtage Codan Forsikrings svenske og norske aktiviteter. Codan Forsikrings danske aktiviteter skal i første omgang drives videre af Intact Financial Corporation, men Intact har tilkendegivet interesse i at afhænde disse. Der er i 2021 indgået aftale med Alm. Brand A/S om køb af Codan Forsikrings danske portefølje. Købet forventes gennemført i 2022.

Finanstilsynet inddrog i 2020 tilladelsen til at drive forsikringsvirksomhed fra Gefion Insurance A/S. Inddragelsen skete efter, at Finanstilsynet ikke kunne godkende selskabets genopretningsplan. Forretningsmodeller med agentbaserede, grænseoverskridende tjenesteydelser og eksponering har igen vist sig skrøbelige, og Finanstilsynet har fortsat fokus på disse.

4. Observationer fra årets inspektioner

Finanstilsynet gennemførte i 2020 tre ordinære inspektioner i skadesforsikringselskaber. To af inspektionerne havde et bredt sigte og inddrog selskabernes forretningsmodeller, bestyrelsens arbejde, governancesystemet, hensættelser, outsourcing, investeringsområdet, kapitalgrundlaget og solvensdækningen.

Inspektionerne foregik hos to mellemstore og et mindre selskab med forskellige forretningsmodeller. Det ene selskab opererer indenfor et nicheområde, og de to andre selskaber er multiline selskaber. Hovedparten af tilsynsreaktionerne blev givet indenfor ledelses- og kontrolsystemet, outsourcing, investeringsområdet, solvensopgørelserne og hensættelserne.

Inspektionen med fokus på ledelsessystemet mandede ud i en afgørelse om at ophæve et tidligere påbud om kapitaltillæg til selskabets solvenskapitalkrav.

Governance

De overordnede erfaringer fra inspektionerne er, at skadesforsikringselskaberne stadig har mangler i ledelses- og kontrolsystemerne. Finanstilsynet har derfor givet flest påbud på dette område.

Finanstilsynet vurderede, at nøglefunktionerne i to af selskaberne ikke udførte de opgaver, de skulle, og dermed ikke fungerede effektivt. Finanstilsynet konstaterede også hos de to selskaber, at rapporteringerne fra nøglefunktionerne i varierende grad var mangelfulde.

Outsourcing

De danske regler om outsourcing er i løbet af de senere år tilpasset de fælles europæiske regler. Selskaberne bærer dog fortsat det fulde ansvar for outsourcete aktiviteter. Finanstilsynet konstaterede, at to af de tre selskaber havde outsourcingaftaler, som ikke overholdt kravene til indhold. Selskaberne manglede desuden at indføre tilstrækkelig overvågning og kontrol med tjenesteyderne.

Hensættelser

To af de undersøgte selskaber havde ikke, som Solvens II-forordningen foreskriver, inddraget direkte og indirekte omkostninger, som opstår i forbindelse med serviceringen af forsikringsforpligtelserne, i erstatningshensættelserne. Et enkelt selskab havde heller ikke diskonteret sine erstatningshensættelser.

Investeringsområdet

Generelt for selskaberne gjaldt, at investeringspolitikken og retningslinjerne ikke tydeligt nok fastsatte rammerne for selskabernes investeringsaktiviteter, eller angav hvilke risikomål porteføljerne skulle styres efter. Et af selskaberne havde ikke tilstrækkelige kontrol- og rapporteringsprocedurer for investeringsaktiviteterne.

Solvensopgørelsen

To af de tre selskaber modtog påbud om at foretage mindre rettelser i metoden for opgørelse af solvenskapitalkravet.